

Organisasjon for forvaltningslag i
vassdrag med laks og sjøørret

Postadresse:	Postboks 9354 Grønland N-0135 Oslo
Kontoradresse:	Hollendergata 5, Oslo
Telefon:	22 05 48 70
E-post:	post@lakseelver.no
Org nr:	971281693
Bankkonto:	8101 05 37886
Nettside:	www.lakseelver.no

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

deres ref. 202514086

vår ref. 28-25

Oslo; 12.12.2025

Høringsuttalelse til melding med forslag til utredningsprogram for Nedre Driva kraftverk

Vi viser til NVEs ønske om innspill på melding fra Driva Kraftverk DA med forslag til utredningsprogram.

Gjeldende planer, retningslinjer og føringer

Norske Lakseelver savner følgende oppføringer i meldingens kapittel 4:

Beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder

Denne ordningen ble vedtatt som plenarvedtak i Stortinget, og virkningen av vedtaket omtales slik på side 42 i St.prp.nr. 32 (2006-2007): «Plenarvedtaket er en instruks til forvaltningen og får dermed rettsvirkning overfor statlige myndigheter». Det pågår et arbeid i Klima- og miljødepartementet med å innarbeide beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag og laksefjorder i forskrift. Detaljene i beskyttelsesordningen mht. vassdragsregulering framgår av tabell 6.1 i stortingsproposisjonen. Beskyttelsesregimet bygger for øvrig på den grunnleggende forutsetningen at summen av endringer i aktivitetene i et nasjonalt laksevassdrag over tid ikke skal medføre økt, men snarere redusert risiko for villaksen.

Av hensyn til beskyttelsesregimet finner Norske Lakseelver det svært tvilsomt at den planlagte utbyggingen kan tillates. Videre saksbehandling bør tydelig gjennomgå og drøfte hvordan prosjektet rammes av bestemmelsene i ordningen.

Vannforvaltningsplan for Møre og Romsdal vannregion 2022-2027

I denne planen er minstevannføring i Toåa et prioritert miljømål. Dette må etter vårt syn sees i sammenheng med den planlagte overføringen av Langvatnet til Tovatna, og den videre utnyttelse av dette vannet gjennom Nedre Driva kraftverk via tilløpstunneler til Gjevilvatnet. Vi kommer nærmere tilbake til dette nedenfor.

Forslag til utredningsprogram

Konsekvenser for det prioriterte miljømålet om minstevannføring i Toåa

Toåa har utspring fra Tovatna, som i dag er påvirket av oppdemmingen som overfører vann til eksisterende Driva kraftverk. I de foreliggende planene for Nedre Driva kraftverk legges det til grunn at vann fra Tovatna kan overføres til Gjevilvatnet via eksisterende tilløpstunneler, før det til slutt utnyttes i det nye kraftverket.

I Regional vannforvaltningsplan 2022-2027 for Møre og Romsdal vannregion er minstevannføring i Toåa et av de prioriterte miljømålene for planperioden. Som utspring for Toåa vil Tovatna uløselig være knyttet til mulighetene for å oppnå mål om minstevannføring for vassdraget. For ikke å komme i konflikt med vannregionmyndighetens vedtatte planer, må utredningene ta høyde for Tovatna som magasin for framtidig slipp for minstevannføring til Toåa. Dette vil for øvrig også gjelde selv om overføring fra Langvatnet utgår fra prosjektet.

Konsekvenser for laks og sjøørret i Driva

I meldingen foreslås utredninger om følgende forhold:

- Effekter av redusert vannføring mht. produksjon av ungfisk, og fornuftige nivå for minstevannføring både sommer og vinter som vil gi gode levevilkår for laks og sjøørret
- Risiko for raske vannstandsendringer ved Festa pumpe
- Hvordan innløpet til Festa pumpe skal utformes for å forhindre at ungfisk og voksenfisk påvirkes negativt
- Hvordan terskelen ved Festa kan påvirke vandringen av fisk
- Hvordan endret vannføring i fiske sesongen vil påvirke fiskeutøvelsen i ulike deler av elva

I tillegg til dette mener vi at programmet må frambringe kunnskap på følgende områder:

- Effekter av redusert vannføring på oppvandringsmulighetene for laks og sjøørret for hele strekningen nedstrøms Festa pumpe
- Hvordan redusert vannføring kan innvirke på Driva-laksens genetiske egenart, ref. dokumenterte funn fra Eira¹. Vi minner her om at samfunnet har brukt store ressurser på bekjempelse av *Gyrodactylus salaris* i Driva, noe som inkluderer å ta vare på genetisk materiale i genbank for å sikre den opprinnelige genetikken.
- Konsekvenser av redusert flomdynamikk, herunder sedimentering av finmasser som forringer oppveksthabitat for ungfisk
- Hvordan evt. partikkelavrenning fra deponerte masser kan påvirke elvas produksjonskapasitet for laks og sjøørret
- Hvordan kraftverksutløpet må anlegges for å unngå hindringer for oppvandring av laks og sjøørret

Med vennlig hilsen

Torfinn Evensen
Generalsekretær

¹ <https://www.forskning.no/biologi-energi-evolusjon/vannkraftutbygging-har-endret-laksens-gener-i-elva-eira/2100343>